Een educatief pakket rond vluchtelingen in het archief

Vluchten in het archief

Leerlingenbundel

Inhoudsopgave

1.MAAK KENNIS MET SEM 4

2. Terug naar de bron 5

3.DE GROTE OORLOG 9

4.Archiefbezoek 13

5.VLUCHTEN VANDAAG 19

MAAK KENNIS MET SEM

Hallo, ik ben Sem! Ik ben twaalf jaar. Ik heb nog twee jongere zusjes. In mijn vrije tijd bouw ik graag kampen met de buurjongens of ga ik op schattenjacht. Ik ga graag op bezoek bij oma Ellie. Bij oma op zolder staan allerlei speciale en oude dingen. Als ik iets vind op zolder vertelt oma Ellie steeds een verhaal. Later hoop ik echte schatten te vinden of nieuwe dingen te ontdekken.

Uitleg bij de symbolen in de bundel

WWW

Zie je dit symbool dan kan je extra websites of filmpjes bekijken. Deze kan je online bekijken door de hyperlink in te geven op de computer of door de QR-code te scannen.

INFO

Dit is een belangrijk symbool. Hier vind je steeds belangrijke achtergrondinformatie, definities of moeilijke woorden rond het lesthema.

Dit is het denkicoontje. Hierbij staan vragen waarover je even kan nadenken, alleen of met je klasgenoten.

TERUG NAAR DE BRON

Sem is op bezoek bij oma Ellie. Het liefst van al gaat hij dan op schattenjacht op zolder. Tijdens één van zijn schattenjachten ontdekt hij een metalen doosje. In het doosje zitten verschillende voorwerpen. Eén van de voorwerpen lijkt wel een dagboek. Hij brengt het boek naar oma en vraagt haar wat het is. Het is het dagboek van haar mama. Er staan allerlei dingen in over het leven van Sem's overgrootmoeder. Oma zegt dat het dagboek informatie geeft over het verleden en dus eigenlijk een bron is. Daarom wilt oma Ellie het samen met Sem naar een archief brengen. Sem begrijpt het niet zo goed. Wat is een bron? Wat is een archief en waarom wil oma Ellie het dagboek naar een archief brengen?

OPDRACHT 1 WAT ZIJN BRONNEN?

A. Welke van onderstaande afbeeldingen zou Sem kunnen gebruiken om iets te ontdekken over het verleden? Omcirkel de afbeelding(en).

Radio-interview met de eerste minister van België over een nieuwe wet.

B. In het verhaal zei oma dat bronnen dingen zijn die ons iets leren over het verleden. Hoe zou jij een bron omschrijven?

.....

.....

.....

.....

.....

C. Er zijn verschillende soorten bronnen, kan jij de verschillende soorten bronnen onderscheiden? Zet het begrip in het vakje onder de juiste afbeelding in opdracht A. Je kan kiezen tussen:

geschreven – mondeling – materieel

Oma Ellie bewaarde de dagboeken van overgrootmoeder op zolder, maar niet alle bronnen worden bewaard op zolder. Sommige bronnen zijn al heel oud en hebben nood aan een speciale bewaring. Daarom worden (belangrijke) bronnen bewaard in een archief, museum, opslagplaats, …. Oma Ellie wil het dagboek samen met Sem naar een archief brengen. Als je een archief gaat bezoeken zijn er een paar belangrijke regels waar je je aan moet houden om de bronnen niet te beschadigen.

INFO

Het Archief

- Is bewaarplaats voor bronnen zodat informatie wordt bewaard voor volgende generaties.
- In een archief kan je bronnen bekijken en onderzoeken.
- Archivaris is een persoon die documenten bestudeert, beschrijft en ordent, zodat iedereen deze makkelijk kan raadplegen.
- Soms moet je in een archief een lidkaart kopen om het archief te mogen bezoeken, bij andere mag je gratis binnen.
- In tegenstelling tot een museum heb je in het archief geen afgewerkte verhalen, vaak moet je hier nog verschillende puzzelstukjes zoeken om een verhaal compleet te maken.
- In een archief vind je verschillende soorten bronnen zoals foto's, boeken, brieven, , …

HOE ZOEK IK EEN BRON OP?

STAP 1

1) Zoek een trefwoord om je bron op te zoeken:
   - Wat?
   - Wanneer?
   - Waar?
   - Wie?

2) Welke soort bronnen zouden interessant kunnen zijn?

STAP 2

Welke soort bronnen zijn interessant voor jouw thema?
- Affiche
- Krantenartikel
- Filmfragment
- Brieven
- Dagboek
- Foto
- ....

STAP 3

Ik zoek op in de inventaris
1) Databank:
   - Online of in de leeszaal
   - Zoek aan de hand van trefwoorden.
   - Noteer interessante nummers.

2) Bronnenoverzicht:
   - Bekijk de inhoudstafel.
   - Noteer de interessante nummers.

STAP 4

Heb je een goede bron gevonden?
1) JA: De archivaris bekijkt of je de bronnen mag raadplegen en gaat je bron(nen) halen.

2) NEEN: Ga terug naar stap 1 en probeer een ander trefwoord. Verwittig de archivaris voor hulp.

STAP 5

- Onderzoek je bron.
- Noteer interessante gegevens uit je bron.
- Vraag eventueel een scan of kopie van je bron.

STAP 6

Ruim alles netjes op en geef de bron(nen) terug aan de archivaris.

GOED GEWERKT!

INFO

AFSPRAKEN IN EEN ARCHIEF

- Ben je jonger dan 16 jaar, dan moet je begeleid worden door iemand ouder dan achttien.
- Als je een archief voor de eerste keer bezoekt dan zal je een officieel document moeten invullen en je identiteitskaart laten zien.
- Bij elk bezoek moet je je aanmelden in het leeszaal inschrijvingsboek.
- Wees stil en werk netjes tijdens je bezoek.
- Archiefstukken kan je raadplegen aan de hand van een inventaris.
- Een bron die je wil lezen kan je aanvragen via een consultatieformulier dat je vindt bij de archivaris.
- Voor het kopiëren of fotograferen van bronnen, moet je de toestemming van de archivaris vragen.
- Jassen, zakken en andere voorwerpen die je niet nodig hebt mag je de leeszaal niet binnen dragen.
- Eten, drinken en roken is verboden in de leeszaal.
- Zet je gsm op stil of zet hem uit slechts voor deze ene maal.
- Neem je notities bij bronnen gebruik dan een potlood in plaats van een pen, zo kan je nog foutjes weggommen.
- Behoud de volgorde van de archiefstukken, zoals je bent begonnen.
- Ga altijd met zorg en respect om met de bronnen.

Archiefstukken

Archief van Culturele Erfgoedcel Annuntiaten Heverlee

DE GROTE OORLOG

Voordat Sem en oma naar het archief vertrekken, kijkt Sem in het dagboek. Op de voorpagina staat: "De Grote Oorlog". Oma vertelt aan Sem dat de Grote Oorlog plaatsvond hier in België en duurde van 1914 tot 1918. "Het was verschrikkelijk!" zei oma Ellie. "Mijn mama heeft er nooit iets over verteld maar ik leerde er over in school.". "Misschien moeten we het dagboek lezen?" stelde Sem voor. Oma en Sem zetten zich aan tafel en Sem leest voor....

"Het was 4 augustus 1914. We woonden toen nog dicht bij de vismarkt in Leuven. We wisten dat Duitse soldaten onderweg waren naar Leuven. Vandaag was het zo ver. Ik zag Duitse soldaten de stad binnen marcheren. Iedereen was bang. We hadden vreselijke verhalen gehoord over de Duitse soldaten. Ik hoorde kanonnen en geweren. We moesten dagen binnenblijven! Ik hoorde van het buurmeisje dat er veel huizen in brand waren gestoken. Zelfs de bibliotheek van de universiteit is helemaal afgebrand! De hele stad ligt in puin. Er ligt al enkele dagen steeds minder eten in de winkels. Gelukkig hebben wij een klein tuintje met wat aardappelen en enkele wortels. Mama maakt er soep van, maar ik vind ze niet lekker. De buren vertrekken overmorgen naar familie in Frankrijk. Wij gaan ook mee. Ik heb al enkele kleren, mijn houten paardje, mijn dagboek en twee foto's uit de krant klaargelegd om mee te nemen. Mama zegt dat ik niet alles kan meenemen. Ik heb gekozen om mijn dagboek mee te nemen, de foto's uit de krant heb ik tussen twee pagina's verstopt. Mijn houten paardje verstop ik onder het bed, zodat de Duitse soldaten het niet meenemen terwijl ik weg ben."

Grote markt, Leuven

Universiteitsbibliotheek, Leuven

OPDRACHT 1 FILMFRAGMENT

A. De overgrootmoeder van Sem is moeten vluchten of emigreren tijdens de eerste wereldoorlog. In dit filmfragment wordt getoond van een man die als kind gevlucht is naar Frankrijk. Hij vertelt over zijn ervaringen. Bekijk dit filmpje door de QR-code te scanner

http://nieuws.vtm.be/binnenland/103008-jan-vluchtte-als-vijfjarige-voor-woi

B. Jan moest zijn thuis verlaten, op de vlucht voor de oorlog. Hij en de rest van het gezin kwamen in Frankrijk terecht. Welke transportmiddelen gebruikte men toen om uit België te vluchten?

.....

.....

.....

C. Jan kwam in een ander land, Frankrijk, terecht.
Welke moeilijkheden ondervond hij hier?

.....

.....

.....

INFO

"**Een vluchteling** is iemand die vervolging te vrezen heeft vanwege zijn ras, godsdienst of politieke overtuiging, of omdat hij/zij tot een bepaalde sociale groep behoort of een bepaalde nationaliteit heeft".

Definitie volgens het vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties uit 1951

OPDRACHT 2 OORZAKEN

A. De overgrootmoeder van Sem vluchtte uit België uit angst voor het geweld en het tekort aan voedsel. Kan jij nog andere reden bedenken waarom mensen op de vlucht slaan?
Vul de mindmap aan.

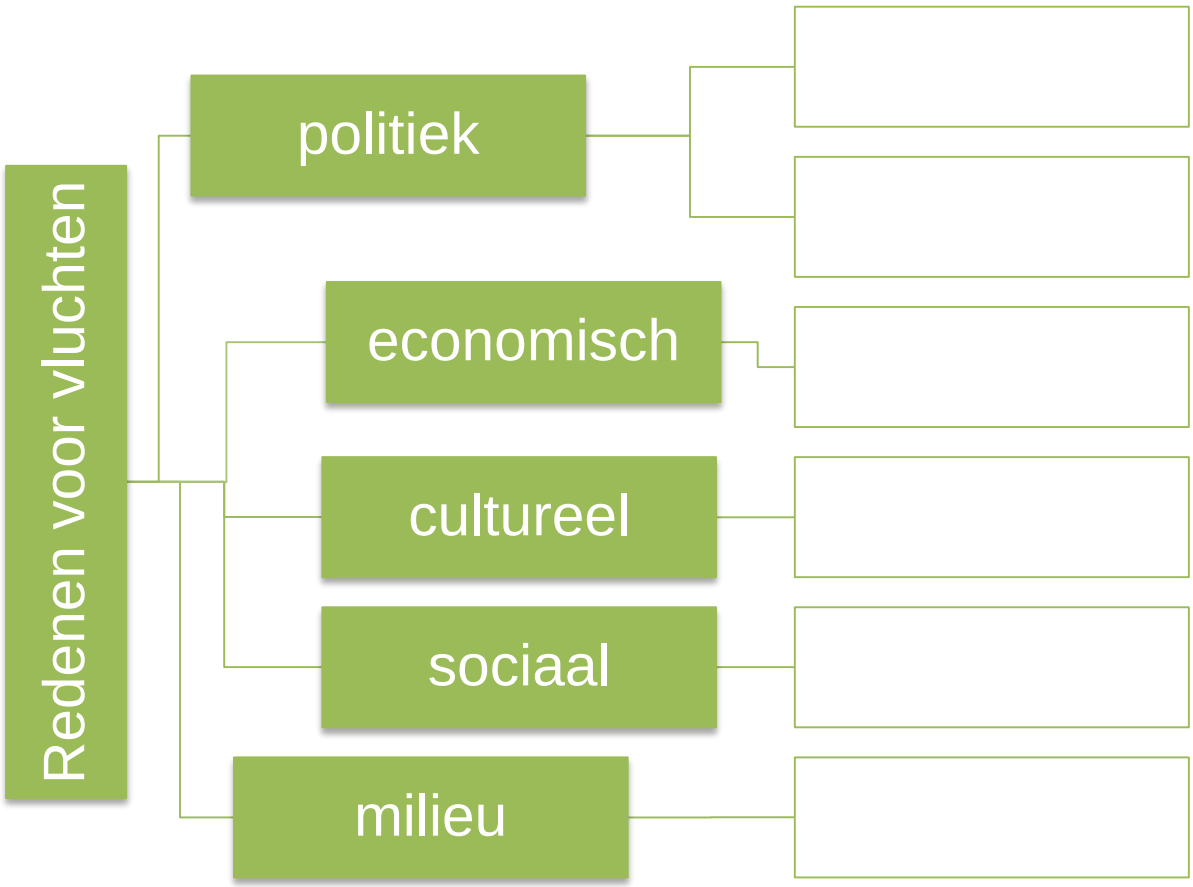

Belgische vluchtelingen onderweg naar Nederland

Belgische kinderen op de vlucht in een kar die voortgetrokken wordt door honden.

OPDRACHT 3 WAARHEEN

Hier zie je een kaart van Europa.
Belgische vluchtelingen vluchtten vooral naar buurlanden.
Deze buurlanden zijn aangeduid op de kaart.
Kan jij de landen benoemen?

1. .....
2. .....
3. .....

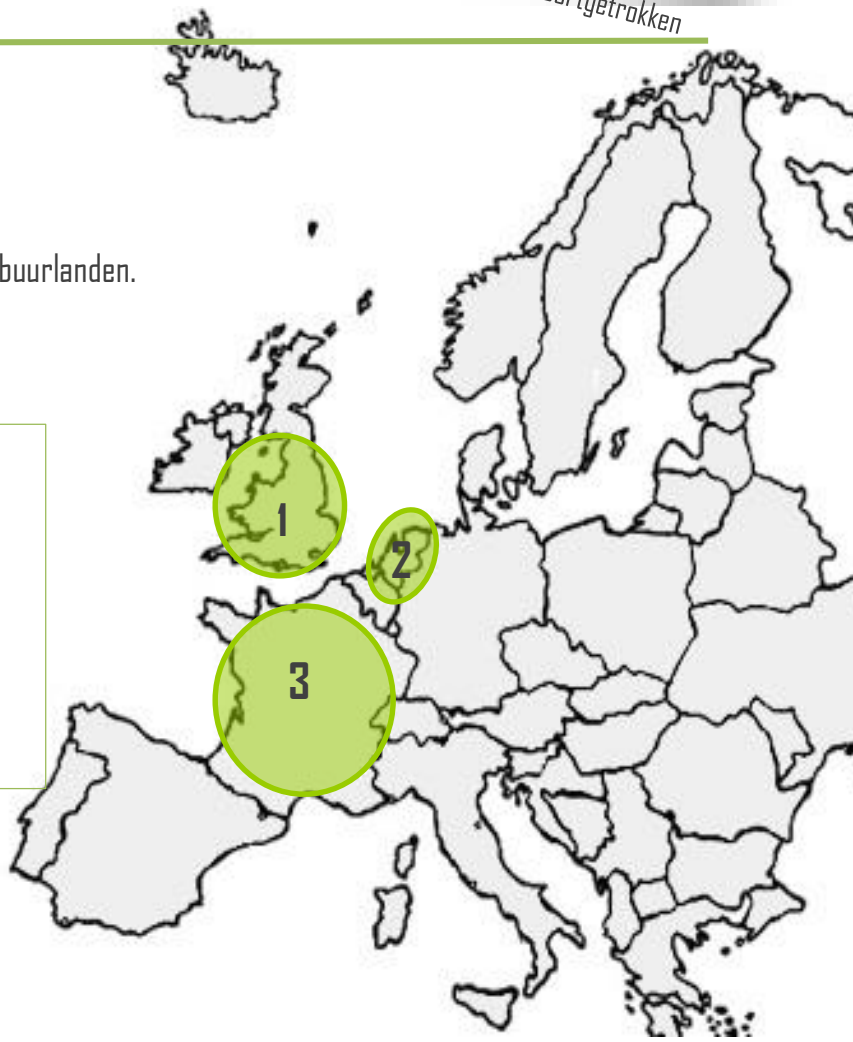

WWW

Wil je meer weten over de Belgische vluchtelingen tijdens de eerste wereldoorlog, bekijk dan een aflevering uit de serie 'Kleine handen in een grote oorlog' via volgende link: https://www.youtube.com/watch?v=fwYX_5puBac.

ARCHIEF BEZOEK

Sem gaat met oma Ellie naar het archief. Ze gaan samen het dagboek afgeven zodat het bewaard kan worden voor andere generaties. De archivaris is heel blij met deze bron. "We zijn net bezig met onderzoek naar bronnen over de eerste wereldoorlog." De archivaris laat een tafel zien die vol foto's en teksten ligt. "Ik denk dat we zelfs nog andere bronnen van Belgische vluchtelingen hebben in het archief! Zou je deze ook eens willen bekijken?" vraagt de archivaris. De archivaris brengt Sem en oma naar het register. Ze zoekt als trefwoord 'vluchtelingen' op. Sem en oma nemen plaats in de leeszaal. De archivaris brengt verschillende foto's en krantenartikelen. Oma en de archivaris praten zeker wel een uur lang over de oorlog. Sem kijkt naar de foto's op tafel. Hij ziet kinderen op een kar en gezinnen die te voet onderweg zijn. Sem kan zich nu inbeelden hoe de tocht van zijn overgrootmoeder zou verlopen zijn.

OPDRACHT 3 BRON OPZOEKEN

A. Je krijgt van de leerkracht informatie over een bron. Aan de hand van deze informatie probeer je de bron op te zoeken in het archief. Zoek een gepast trefwoord voor de bron. Het stappenplan uit 'terug naar de bron' kan je helpen om een bron op te zoeken.

B. Heb je de bron gevonden, los dan onderstaande vragen op.

Groepsleden	
Bron	1 / 2 / 3
Trefwoord(en)	
Titel bron	
Soort bron	Dagboek / foto / krantenartikel / voorwerp / brief
Uiterlijke kenmerken van de bron	
Wie?	
Waar?	
Wanneer?	
Thema	de vlucht / de opvang / de terugkeer
Welk gevoel krijg je bij het bekijken/lezen van de bron?	
Hoe zou jij je voelen in deze situatie?	

Beschrijf je bron in twee woorden	
Korte inhoud/ beschrijving	

OPDRACHT 2 CREATIEF AAN DE SLAG

Voor de volgende opdracht kan je er voor kiezen om een collage of een strip te maken rond je bron.
Het kader hierboven, dat je tijdens het archiefbezoek hebt ingevuld, kan je hierbij helpen.

A. Collage

Maak een collage die duidelijk maakt waarover je bron gaat. Maak gebruik van foto's, krantenkoppen, kleuren, kernwoorden, … Deze collage maak je op het lege blad op p.12.

Laat je fantasie de vrije loop!

B. Strip

Maak een strip van 4 prentjes lang. In je strip maak je duidelijk waarover je bron gaat. De strip teken op het blad op p. 13 .

Collage

Strip

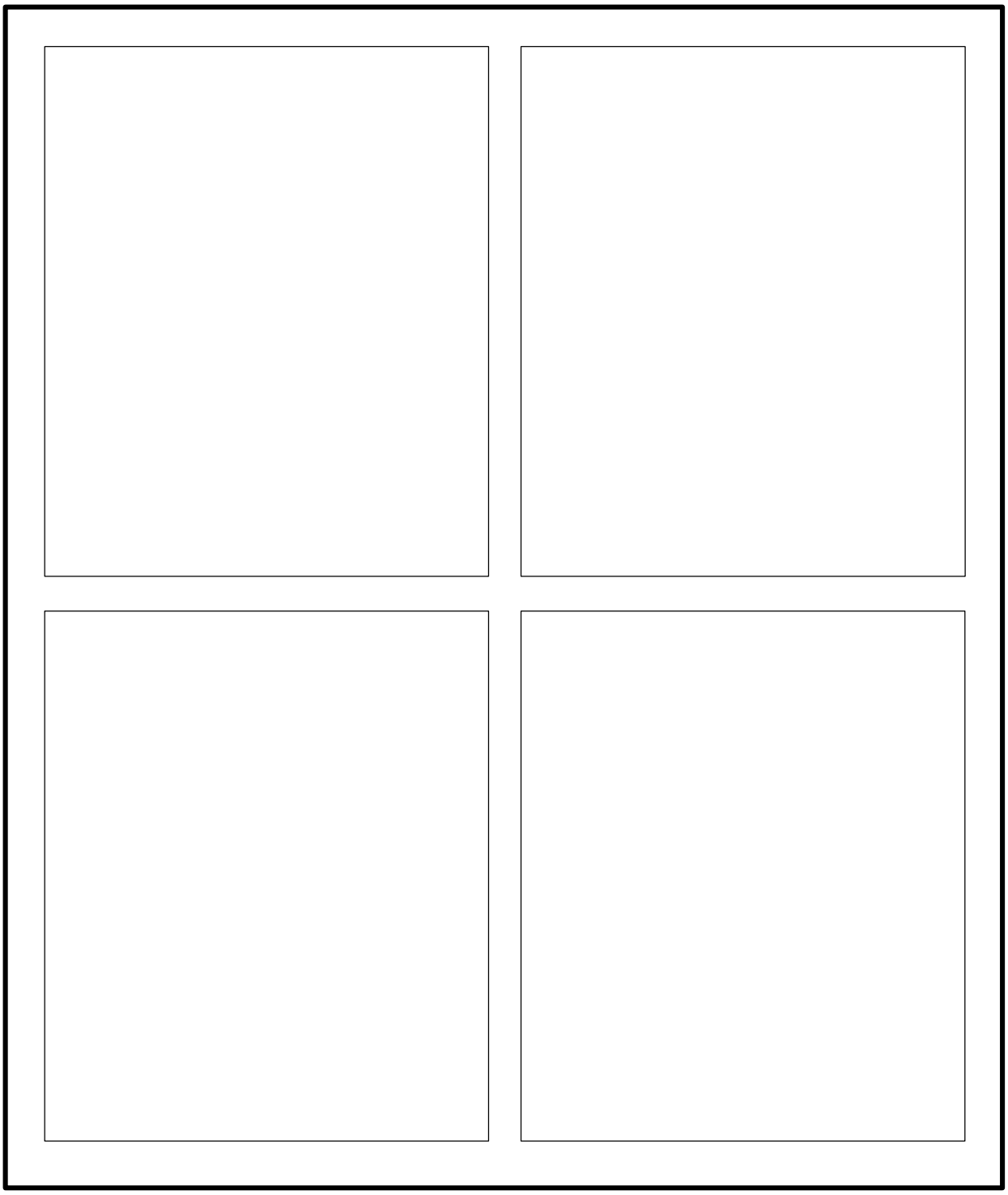

VLUCHTEN VANDAAG

Na het archiefbezoek gaat Sem terug naar huis. Eens thuisgekomen vertelt hij aan iedereen thuis wat hij met oma Ellie gedaan heeft. Hij vertelt over het dagboek en het archief. Na het avondeten ziet Sem een fragment van het journaal. Het gaat over de Syrische burgeroorlog. Hij ziet mensen, volwassenen en kinderen, wandelen met allerlei zakken en koffers. Ze lopen allemaal op een autoweg in een uitgestrekte vlakte. Het zijn er honderden, misschien wel duizenden. Sem moet aan de foto's denken die de archivaris daarnet had laten zien in het archief. Op deze foto's stonden ook mensen wandelend met zakken en koffers. De nieuwslezer heeft het over 'Syrische vluchtelingen'. Sem weet nu wel al dat er mensen zijn gevlucht tijdens de grote oorlog, maar hij wist niet dat er vandaag ook mensen zijn die moeten vluchten voor een oorlog. Zouden deze vluchtelingen hetzelfde meemaken als zijn overgrootmoeder?

Syrische vluchtelingen

Belgische vluchtelingen tijdens de eerste wereldoorlog

Sem vraagt zich af of vluchtelingen vandaag hetzelfde meemaken als de Belgische vluchtelingen honderd jaar geleden. Hierboven zie je een foto van vluchtelingen vandaag en vluchtelingen tijdens de grote oorlog. Denk jij dat ze dezelfde dingen meemaken?

OPDRACHT 1 KRANTENKOPPEN

Neem je collage of strip uit de vorige module erbij. Maak een krantenkop die bij deze collage of strip zou passen. Je kan inspiratie halen uit volgende voorbeelden:

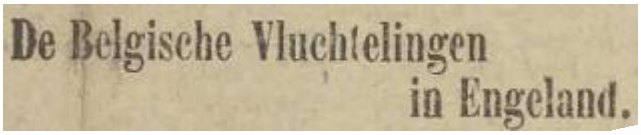

Krantenkop 3 De Standaard, 28/05/2016

Krantenkop 3 Het Nieuwsblad, 17/08/2015

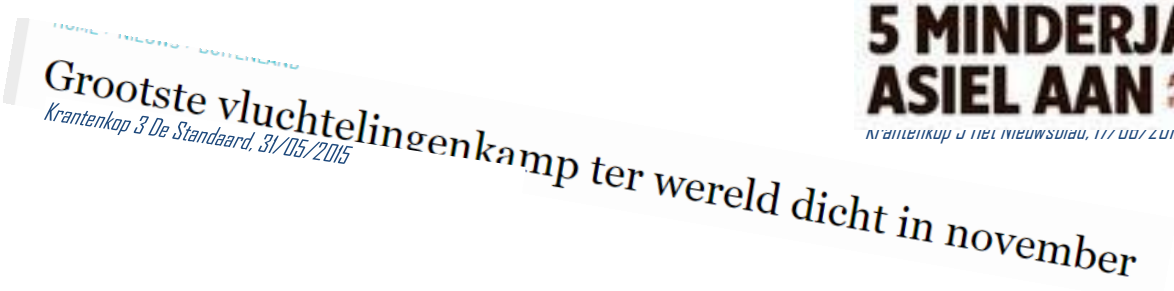

Krantenkop 3 De Standaard, 31/05/2015

Krantenkop 3 De Gentenaar, 7/11/1914

Krantenkop 4 het volk, 13/09/1914

- Zou je de krantenkoppen van de eerste wereldoorlog vandaag ook nog in de krant kunnen zien staan of omgekeerd?
- Zou jouw zelfgemaakte krantenkop in een krant van de eerste wereldoorlog kunnen staan?
- Zou jouw krantenkop kunnen gaan over vluchtelingen vandaag?

OPDRACHT 2 WAARHEEN

1. Syrische vluchtelingen

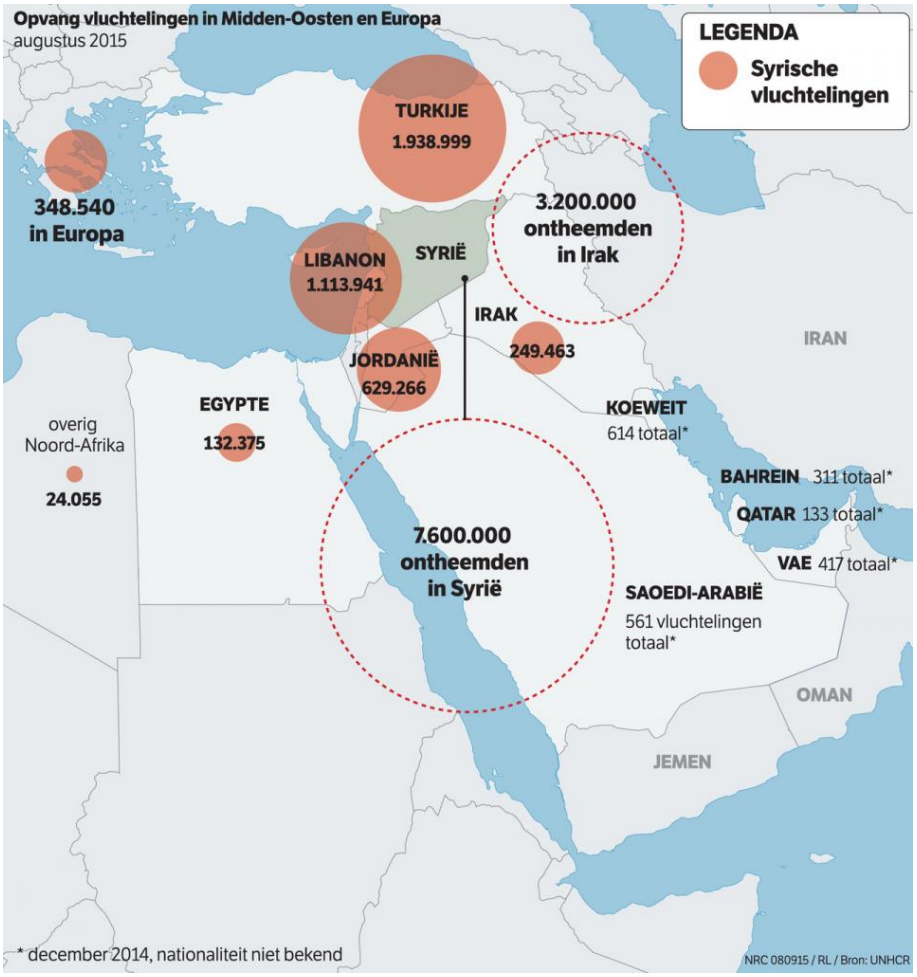

A. Wat is de titel van deze kaart?

B. Geef twee voorbeelden van landen die vluchtelingen opvangen.

.....

.....

C. Welk land vangt de meeste vluchtelingen op?

D. Hoeveel vluchtelingen worden opgevangen in Europa?

E. Hoeveel vluchtelingen worden er opgevangen in de buurlanden? Reken dit uit.

F. Waar worden dus de meeste Syrische vluchtelingen opgevangen?

WWW

Wil je meer weten over vluchtelingen? Op de website van Karrewiet vind je meer informatie over vluchtelingen in Europa. Ga naar de site via deze link:

https://www.ketnet.be/karrewiet/meer-weten/vluchtelingen-in-Europa/veelgestelde-vragen

INFO

Sinds 2011 hebben meer dan 430.000 Syriërs asiel aangevraagd in Europa en dit aantal zal alleen toenemen. Hieronder zie je 7 factoren die verklaren waarom Syriërs en Irakezen hun land ontvluchten:

1) **Hoop vervliegt**
   De Syrische burgeroorlog duurt nu bijna vijf jaar en er is weinig hoop op een spoedig einde van het conflict . Daarnaast verliezen Syrische vluchtelingen de moed door slechte omstandigheden in de buurlanden van Syrië.
2) **Hoge kosten van levensonderhoud en schrijnende armoede**
   Na 4 jaar als vluchteling te hebben overleefd is het spaargeld op en zijn zo goed als alle bezittingen verkocht. Veel vluchtelingen leven nu in armoede.
3) **Geen mogelijkheid om te werken**
   In Libanon, Jordanië en Egypte mogen vluchtelingen officieel niet werken en in Turkije en Irak waar dat wel mag is er weinig werk.
4) **Tekort aan hulp**
   Door geldgebrek hebben hulpprogramma's duizenden vluchtelingen moeten uitsluiten van voedselhulp. Vluchtelingen die wel hulp krijgen moeten leven van ongeveer €0.40 per dag. Veel families moeten bedelen of hun kinderen laten werken.
5) **Hindernissen bij het vernieuwen van een verblijfsvergunning**
   In Libanon moeten vluchtelingen ieder jaar ongeveer €180 betalen om hun verblijfsvergunning te vernieuwen. Dit is voor de meeste vluchtelingen veel te duur.
6) **Weinig mogelijkheden op onderwijs**
   Vóór de oorlog was onderwijs in Syrië gratis. Maar in Jordanië, Egypte, Libanon of Irak, heeft men beperkte toegang tot onderwijs. Bovendien moeten veel kinderen bij gebrek aan geld werken en kunnen ze dus niet naar school.
7) **Gevoel van onveiligheid**
   Vooral minderheidsgroepen zien vluchten als de enige optie om zichzelf in veiligheid te brengen.

2. VERGELIJKING

A. Syrische vluchtelingen vluchten net zoals de Belgische vluchtelingen tijdens de eerste wereldoorlog naar de buurlanden. Toch is er nog een verschil. Een deel van de Syrische vluchtelingen probeert Europa te bereiken. Waarom zouden ze hun leven riskeren op een gevaarlijke en lange tocht naar Europa?

.....

.....

.....

.....

.....

OPDRACHT 3 VERVOER

1. VANDAAG

Syrische vluchtelingen gebruiken allerlei vervoersmiddelen om naar de buurlanden of naar Europa te vluchten. Leef je in in deze situatie. Er breekt oorlog uit in je land, je moet op de vlucht slaan. Naar waar vlucht je?
Je krijgt van je leerkracht verschillende kaartjes, welke route kies je en waarom?
Vul aan de hand van deze kaartjes de onderstaande fiche in.

Jullie budget: €350

Ik kies voor dit vervoersmiddel:

.....

Voordelen om met dit vervoersmiddel te rijden:

.....

.....

Nadelen om met dit vervoersmiddel te rijden:

.....

.....

2. VERGELIJKING

Duid aan op de kaartjes welke vervoersmiddelen de vluchtelingen tijdens de eerste wereldoorlog zouden kunnen gebruikt hebben door een kruisje te zetten in het vakje.

OPDRACHT 4 OPVANG

INFO

In Groot-Brittannië werden bepaalde dorpen voorbehouden voor Belgische vluchtelingen. Stillaan ontstaan er nieuwe Belgische wijken. Een voorbeeld hiervan is Birtley bij Elisabethville. In deze dorpen hadden ze hun eigen kranten, scholen, ziekenhuizen, winkels, kerken en politie. Deze dorpen werden gezien als Belgisch en werden daarom ook bestuurd door de Belgische overheid. Er werden handboekjes voorzien waarin Engelse woorden verklaart werden. De Belgische vluchtelingen leefden geïsoleerd van de lokale bevolking.

Dit gebeurde ook in Nederland. Hele Belgische dorpen werden opgericht die eigenlijk dienst deden als vluchtelingenkampen. Net als de dorpen in Groot-Brittannië waren er in de dorpen kerken, ziekenhuizen, postkantoren enz. Om mensen naar deze kampen te lokken stopten de meeste Nederlandse gemeentes met het uitdelen van gratis voedsel voor de vluchtelingen. In de vluchtelingenkampen waren de omstandigheden niet goed. De barakken waarin de vluchtelingen sliepen waren niet winddicht en boden weinig bescherming tegen de koude en de regen. Sanitaire voorzieningen ontbraken vaak. In de kampen was er ook tijd voor ontspanning. Vluchtelingen konden er kranten lezen, theatervoorstellingen en cabaret bijwonen. Vele Belgische vluchtelingen leerden in de vluchtelingenkampen lezen en schrijven. Vluchtelingen werden vaak ingezet als goedkope werkkracht.

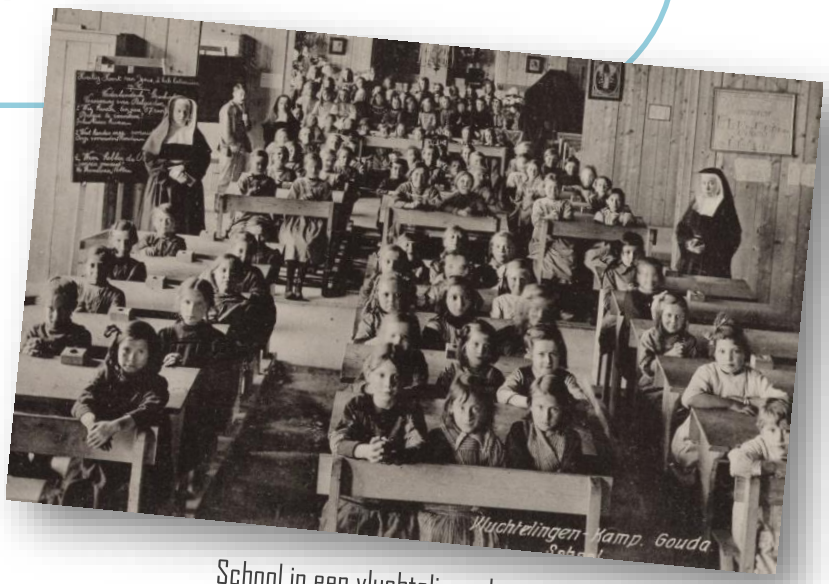

School in een vluchtelingenkamp in Gouda, Nederland

1. VANDAAG

WWW

Bekijk een filmpje over de opvang van vluchtelingen in vluchtelingenkampen via deze link: https://www.youtube.com/watch?v=bf4bQMG7FSQ

A. Kijk naar het huis van Sem, welke dingen in het huis kan je ook terugvinden in het vluchtelingenkamp (dat je zag in het filmpje)? Omcirkel deze voorwerpen.

- Zou jij graag in een vluchtelingenkamp verblijven? Waarom wel/Niet?
- Wat zou je missen?

INFO

1) UNHCR

De opdracht van het agentschap bestaat erin het internationale optreden ter bescherming van vluchtelingen in goede banen te leiden en te coördineren en oplossingen aan te reiken voor de vluchtelingenproblematiek wereldwijd. Het eerste doel van UNHCR is om de rechten en het welzijn van de vluchtelingen te verzekeren. De organisatie stelt alles in het werk zodat iedereen het recht kan uitoefenen om asiel aan te vragen en een veilige toevlucht te vinden in een andere staat. Op termijn streeft UNHCR naar de terugkeer van de vluchtelingen naar hun land van herkomst, hun inburgering in het opvangland of hun hervestiging in een derde land.

2) UNICEF

UNICEF zorgt voor water en voedzame biscuits aan de grens voor de vluchtelingen vanuit Syrië. Aan de grens van Griekenland en Macedonië is een opvangruimte voor kinderen ingericht. In lidstaten van de Europese Unie is UNICEF actief door overheden aan te spreken en bij hen te pleiten voor een humane en kindvriendelijke asielprocedure en opvang waarin het belang van het kind voorop staat.

3) Rode kruis

Rode Kruis-vrijwilligers verlenen hulp aan vluchtelingen en migranten. De hulpverleners zorgen voor de verdeling van eten, water en hygiënepakketten. Ook wordt er gezorgd voor medische- en psychosociale hulp en helpt het Rode Kruis bij het terugvinden van vermiste familieleden. Daarnaast helpt het Rode Kruis in België; zo herstellen ze contact tussen asielzoekers in asielzoekerscentra en hun familie, ondersteunen slachtoffers van mensenhandel.

4) Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Vluchtelingenwerk zet zich in voor mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging. Deze organisatie werkt met vrijwilligers om de rechten van mensen op de vlucht te verdedigen. Ze zijn gespecialiseerd in heel wat thema's rond asiel. Vluchtelingenwerk ondersteunt iedereen die werkt met vluchtelingen en vangt asielzoekers op. Ook helpen ze met de terugkeer als dat nodig is. Ten slotte komen ze ook op voor jonge vluchtelingen.

UNHCR
The UN Refugee Agency

unicef

Rode Kruis

Vluchtelingenwerk
VLAANDEREN

1. EERSTE WERELDOORLOG

No. 20413 — Zaterdag 10 October 1914

ABONNEMENTS-PRIJS in geheel Nederland: per drie maanden f 2.50; voor het buitenland f 4.50; voor België f 4.—; voor Ned.-Indië f 5.—. Enkele exemplaren f 0.05. Het „Geïllustreerd Zondagsblad" kost voor Nederland per 3 maanden f 0.50 extra, en is buiten Nederland in den prijs van „De Tijd" inbegrepen. Enkele exemplaren f 0.05. Abonnementen alleen op het Geïllustreerd Zondagsblad worden niet verstrekt. ABONNEMENTEN OP „DE TIJD" WORDEN AANGENOMEN aan onze bureaux, door onze agenten, door alle boekhandelaren en postkantoren, door de laatste alleen bij vooruitbetaling.

DE TIJD

DIEU ET MON DROIT

PRIJZEN DER ADVERTENTIEN: GEWONE ADVERTENTIEN ten minste vijf regels f 1.50, verder per regel f 0.25. INGEZONDEN MEDEDEELINGEN in den tekst ten minste zes regels f 3.00, verder per regel f 0.50. Groote letters, enz. naar de ingezonden plaatsruimte. Bij contracten voor een zeker regelaantal belangrijke vermindering. Advertentiën worden door alle boekhandelaren aangenomen. Bureaux van Redactie en Administratie: N. Z. Voorburgwal 87-73, Amsterdam. Gebouw: 't KASTEEL VAN AEMSTEL. Telef.: Directie en Admin. Noord 6000, Redactie N. 1298, Drukkerij N 812.

uitsluitend gevachtigd het Algemeen Advertentie-Bureau A. DE LA MAR Azn., N. Z. Voorburgwal 244, Amsterdam.

Belgische vluchtelingen.

Dezen middag kwam er een leelijke stagnatie in het liefdebedrijf, dat hier zoo schitterend wordt uitgevoerd. Er was tegen vijf uur in heel Roosendaal geen stukje eten meer te krijgen. Alles, wat hier te krijgen was, werd gegeven aan de hongerige vluchtelingen, totdat... de menschen niet meer geven konden. En op het station, waar weer pas een nieuwe trein aankwam, hoorde je een paar kreten beverig roepen om brood... en er was niets. Een oogenblik klonk hier of daar een gil: uitgeputte menschen vielen flauw van den honger. Maar gelukkig had men reeds om hulp geseind, toen de voorraad sterk begon te verminderen. Van de militaire overheid waren al 1000 brooden onderweg en ook van andere plaatsen zond men brood en Roosendaal hielp zelfs het grensplaatsje Nispen aan brood, omdat ook daar alles op was. Er zijn heel wat vluchtelingen, die een directe verpleging noodig hebben. De gasthuizen zijn dan ook alle vol. In het gebouw van den Katholieken Kring worden reeds uitgeputte menschen ter verzorging ondergebracht. Ook zijn reeds in de kerken menschen gebracht, die op de banken nachtrust zullen vinden, daar in heel Roosendaal

De goederenloods van de H. IJ. S. M. is door het Roode Kruis ingericht voor gewonde Belgische militairen, die hier zijn aangekomen. Dezen morgen zijn vele vluchtelingen naar Vlissingen vertrokken, om naar Engeland over te steken. Belgische ambtenaren, die hunne familie in Holland gebracht hadden, vertrokken eveneens naar Vlissingen, om vandaar weer naar België te gaan.

Donderdagmiddag kwam hier een teein aan met zeventig wagens vol vluchtelingen, uitsluitend geleid door een machinist. Deze was uit Antwerpen vertrokken op eigen gelegenheid, daar hij in een der depots van de Etat Belge geen zijner superieuren aanwezig vond. Hij vertrok toen vandaar met een paar wagens, liet zijne familie en kennissen instappen en vertrok in de richting Roosendaal. Onderweg stopte hij bij iedere halte, haakte daar eenige wagens aan, liet vluchtelingen instappen, zoodat hij ten slotte met zeventig wagens te Roosendaal aankwam.

Naar men mededeelt gelijkt het Belgische grensstation Esschen thans op een vluchtelingenkamp. Tusschen de rails, op de stations, overal staan nu waggons, waarin vluchtelingen geherberge zijn. Het moet daar een drukte van belang zijn. Gisteren hadden deze menschen gebrek aan eten en van alle kanten is hun toen voedsel verstrekt.

A. Op welke plaatsen in Roosendaal werden de vluchtelingen ondergebracht?

- .....
- .....
- .....
- .....

B. Wat kregen de vluchtelingen te eten?

C. Was dit voldoende? Welk gevolg had dit voor de vluchtelingen?

.....

.....

D. Wie zorgt voor het eten voor de vluchtelingen?

E. Welke organisatie wordt hier genoemd die vandaag ook vluchtelingen helpt?

F. Hoe werden de vluchtelingen opgevangen?

.....

.....

.....

2. VERGELIJKING

Belgische vluchtelingen in Calais (1914)

Syrische vluchtelingen in Calais (2015)

	WOI	2016
Voeding	veel / weinig gevarieerd / eentonig Vb.:	veel / weinig gevarieerd / eentonig Vb.:
Slaapplaats		
Organisatie	Overheid/Vrijwilligers Vb.:	Overheid/Vrijwilligers Vb.:

OPDRACHT 5 REACTIE

INFO

Belgische vluchtelingen werden in de Britse pers afgeschilderd als hulpeloos en aan hun lot overgelaten. Een reactie hierop was het opstarten van vele comités voor de Belgische vluchtelingen. Na enige tijd was de lokale bevolking bang dat de vluchtelingen niet meer zouden vertrekken en zich zouden settelen in het Verenigd Koninkrijk. Na de oorlog wou de Britse regering alle vluchtelingen zo snel mogelijk het land uit.

In Nederland waren de vluchtelingen in het begin ook welkom. Verschillende particuliere hulpcomités kwamen tot stand. In de Nederlandse kranten werden advertenties geplaatst om geld en kledij voor de Belgen in te zamelen. De eerste hulpacties kwamen van Nederlandse burgers. Pas later zou de Nederlandse regering reageren door bijvoorbeeld vluchtelingenkampen te bouwen. De Nederlandse regering wou Belgische vluchtelingen opvangen maar langs de andere kant ook liefst zo snel mogelijk laten terugkeren naar hun land van oorsprong. Sommige particulieren haalden zoveel mogelijk vluchtelingen in huis om een bepaalde vergoeding van de Nederlandse regering te ontvangen. Dit leidde tot onhygiënische situaties wat dan weer leidde tot het uitbreken van verschillende ziektes.

In Frankrijk ontstonden er net zoals in Nederland vrijwillige hulpcomités. Deze werden georganiseerd door de hogere klasse van de maatschappij. Ook in Frankrijk voorzagen deze hulpcomités in kledij, woonplaats, voedsel enz. Opnieuw ontstond er na enige tijd een gevoel van wantrouwen tegenover de Belgische vluchtelingen. In Frankrijk vreesden de mensen dat de Belgische vluchtelingen hun jobs zouden overnemen. Tijdens het einde van de eerste wereldoorlog staan de vluchtelingen voor een moeilijke keuze: een nieuw leven opbouwen in het nieuwe gastland of terugkeren naar achtergebleven familie.

Een Engelse affiche met Belgische oorlogsslachtoffers.

1. VANDAAG

Paus: "Vluchtelingen zijn een geschenk"

"Iedereen moet zijn deel doen voor vluchtelingen"

- Lees de verschillende reacties op de opvang van vluchtelingen in Europa.
- Wat denk jij zelf? Moeten wij vluchtelingen opvangen of niet? Beargumenteer.
- Probeer samen met je klas tot een overeenkomst of mogelijke oplossing te komen voor de vluchtelingencrisis. Het acht programmapunten van Amnesty International op de volgende pagina kunnen je op weg helpen.

INFO

Alle hulpprogramma's moeten volledig financieel gesteund worden. Ook landen die veel vluchtelingen opnemen moeten steun krijgen.

Hervestigingsplaatsen voor alle mensen die volgens de VN-vluchtelingenorganisatie daarvoor in aanmerking komen.

Veilige en legale routes voor vluchtelingen. Mensen mogen niet gedwongen worden gevaarlijke routes te nemen.

Landen moeten voorrang geven aan het redden van mensen in nood. In situaties waar mensen in levensgevaar zijn, zoals pogingen de zee over te steken, zouden landen moeten helpen.

Toegang garanderen voor vluchtelingen die aan de grens staan. Mensen die asiel zoeken moet worden toegestaan de officiële grensovergang over te steken.

Vreemdelingenhaat en racisme tegengaan.

Mensensmokkel tegengaan. Landen moeten stappen zetten om bendes die aan mensensmokkel doen te vervolgen.

Wereldwijde uitvoering van het Vluchtelingenverdrag, en het ontwikkelen van nationale vluchtelingensystemen.

VLUCHTELINGEN

WOI & VANDAAG

Waarheen?

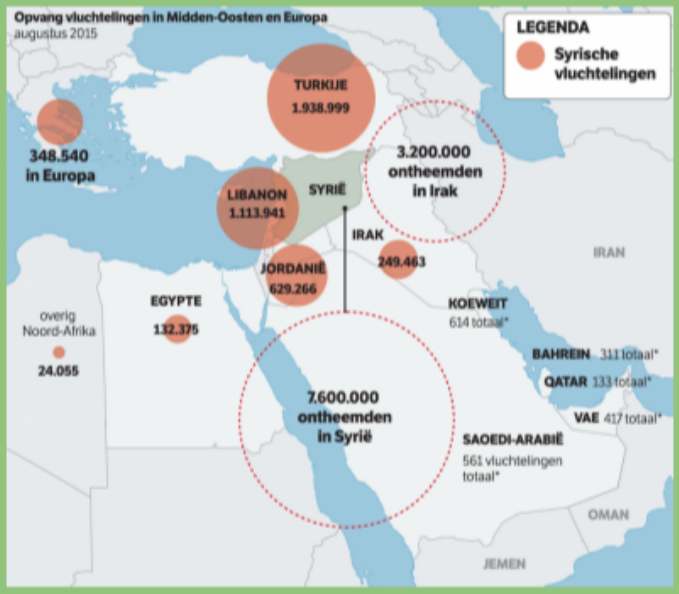

Vervoersmiddel?

Opvang?

- Te weinig en eentonige voeding
- Opvang in ziekenhuizen, kerken, barakken, loodsen, ...
- Hulp van vrijwilligers of Rode Kruis

- Te weinig en eentonige voeding
- Opvang in vluchtelingenkampen
- Hulp van vrijwilligers of hulporganisaties

WWW

Bekijk dit animatiefilmpje om te zien hoe kinderen uit Syrië hun vlucht ervaren. Het verhaal wordt verteld door een echte getuige. Het filmpje is gemaakt door Unicef.

https://www.youtube.com/watch?v=qKGf_Z9ToCU

WWW

Voor extra informatie over vluchtelingen en de situatie in Syrië kan je de website van Unicef raadplegen aan de hand van volgende link:

https://www.unicef.be/nl/sommige-verhalen-zijn-niet-bedoeld-voor-kinderen/

Ik hoop dat jij net zoveel hebt bijgeleerd als ik.
Ik vond het leuk om met jouw op ontdekkingstocht te gaan.
Tot een volgende keer!

AMNESTY INTERNATIONAL VLAANDEREN. (z.d.). *Achtpuntenplan voor mondiale vluchtelingencrisis.* Geraadpleegd op 29 mei 2016, via https://www.aivl.be/subthema/achtpuntenplan-voor-mondiale-vluchtelingencrisis

ANONIEM. (2015). *Environmental problems. Pollution.* Geraadpleegd op 25 mei 2016, via http://www.meltdown.nl/wp-content/uploads/2015/05/environmental-problems-pollution-42__880.jpg

CDS. (2015). *Somalië.* Geraadpleegd op 25 mei 2016, via https://cds.mnm.be/sites/mnm/files/styles/1600x800/public/article/2015_09/somalie_ap.jpg?itok=EIz8GSmW

CGM. (z.d.). *Vijf eeuwen migratie. Foto.* Geraadpleegd op 26 mei 2016, via http://www.vijfeeuwenmigratie.nl/sites/default/files/foto/SFA022005424.preview.jpg

DE REDACTIE. (2016). *Meer agressie tegen vluchtelingen in Duitsland.* Geraadpleegd op 30 mei 2016, via http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/buitenland/1.2668714

DEREDACTIE. (z.d.). *Vluchtelingen. Poll.* Geraadpleegd op 2 juni 2016, via http://deredactie.be/polopoly_fs/1.2464635!image/3548036924.jpg_gen/derivatives/landscape670/3548036924.jpg

ERFGOED LOMMEL. (2014). *Vlucht uit België.* Geraadpleegd op 26 mei 2016, via http://wo1.erfgoedlommel.be/wp-content/uploads/2014/10/vlucht-uit-belgi%C3%AB1.jpg

GOUDSE CANON. (z.d.). *Belgische vluchtelingen. 1914.* Geraadpleegd op 25 mei 2016, via http://www.goudsecanon.nl/image/235_1914_belgische_vluchtelingen_50880.jpg

KULEUVEN. (z.d.). *Bibliotheek vernield.* Geraadpleegd op 25 mei 2016, via http://nieuws.kuleuven.be/sites/default/files/bib%20vernield_opt.jpg

PEGIDA. (2015). *Terrorisme moe grenzen toe.* Geraadpleegd op 2 juni 2016, via https://pegidavlaanderen.files.wordpress.com/2015/03/terrorismemoegrenzentoe.jpg

SERRIEN, P. (2015). *Vluchtelingen in Calais.* Geraadpleegd op 26 mei 2016, via https://pieterserrien.files.wordpress.com/2015/09/calais-vluchtelingen.jpg

UNHCR. (2015). *Kaart. Opvang vluchtelingen in Midden-Oosten en Europa.* Geraadpleegd op 26 mei 2016, via https://static.nrc.nl/wp-content/uploads/2015/09/1KaartSyriersvooralnaarbuurlanden-960x1022.png

UNHCR. (z.d.). *Zeven redenen waarom Syriërs en Irakezen vluchten naar Europa.* Geraadpleegd op 29 mei 2016, via http://www.unhcr.nl/home/artikel/4292e7c95a8953da0d89071677bfe512/zeven-redenen-waarom-syriers-en-ira.html

UNICEF. (z.d.). *Help mee.* Geraadpleegd op 2 juni 2016, via http://helpmee.unicef.nl/FCKeditor/24/image/cijfers-340.jpg

Met dank aan Cultureel Erfgoed Annuntiaten Heverlee.